

Tale til samråd i SOU om udlicitering af dele af § 50-undersøgelser

[Det talte ord gælder]

- Der er til det her samråd stillet tre spørgsmål. Jeg vil allerførst sige noget helt generelt om temaet for samrådet, hvorefter jeg vil adressere de tre spørgsmål enkeltvist.

[Indledning]

- Lad mig starte med at slå fast, at det ikke er lovligt at udlicitere myndighedsudøvelse i forbindelse med § 50-undersøgelser. Men samtidig er det ikke alle opgaver i forbindelse med § 50-undersøgelser, som har karakter af at være myndighedsudøvelse.
- Og det er ikke udelukket at overlade sagsforberedende skridt til private. Men som jeg også har oplyst udvalget om i min besvarelse af alm. del spørgsmål 26, så er det en betingelse, at det er åbenlyst uden indflydelse på forvaltningsprocessen og på afgørelsen, om det pågældende sagsbehandlingsskridt udføres af forvaltningens ansatte eller af andre. Det gælder også sagsbehandlingsskridt, der indgår som en del af opgaverne under en § 50-undersøgelse.
- Det betyder, at det ikke kan overlades til en privat at bestemme, hvordan sagen skal tilrettelægges, eller hvad der skal iværksættes af foranstaltninger.
- Om der er tale om en lovlig udlicitering, vil altid afhænge af den konkrete måde, som udliciteringen er tilrettelagt på.
- Jeg vil også gerne slå fast, at når kommuner vælger at lade en privat tage sig af dele af opgaverne i forbindelse med undersøgelsen, så ændrer det ikke på, at borgeren stadig er omfattet af servicelovens regler. Borgerne har altså de samme rettigheder efter serviceloven, når der pågår en § 50-undersøgelse, uanset om den kommunale myndighed vælger at udføre undersøgelsen alene eller vælger at lade en privat udføre dele af den.
- Tilsvarende er den private leverandør omfattet af de grundlæggende retsprincipper i forvaltningsloven og offentlighedsloven om eksempelvis tavshedspligt. Borgerne har også fortsat mulighed for at medbringe en bisidder ved møder, ligesom borgeren nødvendigvis kan få aktindsigt.

- Det er vigtigt, at vi holder os for øje, at det centrale omkring § 50-undersøgelser må være deres indhold – altså at de formår at afdække, hvad det er for problemer, det enkelte barn har.
- For jeg er af den klare holdning, at hvis man skal iværksætte en målrettet hjælp, som imødekommer barnets og familiens behov og problemer, ja så er det altafgørende, at der forinden er foretaget en grundig undersøgelse af, hvad det er for problemer, som familien eller barnet har.
- Hvem der så udfører de forskellige opgaver i forbindelse med undersøgelserne, det er – inden for de rammer for udlicitering, som jeg lige har beskrevet - op til den enkelte kommune at beslutte:
- I nogle kommuner er det primært én sagsbehandler, der sidder med det samlede sagsforløb. Andre har oprettet undersøgelsesteams, sådan som det er tilfældet i Københavns Kommune, hvor man har specialiseret nogle sagsbehandlere til kun at foretage undersøgelser. Andre kommuner vælger nogle gange at inddrage en privat til at bistå med udarbejdelsen af dele af § 50-undersøgelsen, for eksempel når der er spidsbelastningsperioder i sagsarbejdet. Mange kommuner bruger jo også fx private psykologer til at udrede problemstillinger hos barnet eller privatpraktiserende læger, når der er brug for en lægefaglig vurdering.
- Efter min opfattelse, er det fornuftigt, at kommunerne – inden for de lovgivningsmæssige rammer - tilrettelægger sagsarbejdet, sådan som man lokalt vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt.

[Spørgsmål A: Princippet om én indgang til den offentlige sektor]

- I forhold til det konkrete spørgsmål A, er det kommunen, der har ansvaret for at sikre, at servicelovens regler overholdes. Det gælder uanset om en kommune vælger at udføre hele § 50-undersøgelsen selv eller at inddrage en privat til at tage sig af nogle af opgaverne i forbindelse med undersøgelsen.
- Det er også kommunens ansvar at sikre, at øvrige grundlæggende regler for retssikkerhed bliver overholdt.
- Og det er også alene kommunen, som har kompetencen til at beslutte, om der skal iværksættes en undersøgelse, hvordan undersøgelsen skal udføres og hvilke hjælpeforanstaltninger, der eventuelt skal iværksættes, efter at

undersøgelsen er udarbejdet.

- Kommunen har derfor altid den afgørende rolle i de her sager – også hvor der er en privat aktør inde over.
- Derfor har jeg svært ved at se, at inddragelsen af private aktører skulle rokke ved princippet om én indgang til den offentlige sektor. For det er nu en gang hos den offentlige myndighed, man henvender sig, hvis man har brug for hjælp. Og det er her, det afgøres, om man er berettiget til hjælp og hvilken. Uanset hvordan det konkrete sagsarbejde så ellers er tilrettelagt.

[Spørgsmål B: Om familien kan komme i kontakt med den sagsbehandler, som foretager undersøgelsen]

- I forhold til spørgsmål B om familiens mulighed for at komme i kontakt med sagsbehandleren er det sådan, at den kommunale forvaltning, forud for igangsættelsen af en § 50-undersøgelse, både vil have vurderet, at barnet eller den unge kan have behov for særlig støtte og også have truffet beslutning om, at der skal iværksættes en undersøgelse af barnets eller den unges forhold.
- Så mens undersøgelsen står på, vil der derfor altid være en sagsbehandler i den kommunale forvaltning, som har ansvaret for sagen, og som familien kan kontakte. Og det gælder uanset, hvordan kommunen vælger, at det videre sagsforløb og opgaverne i forbindelse med undersøgelsen skal tilrettelægges.
- Familiens mulighed for komme i kontakt med den kommunale sagsbehandler er derfor uændret, uanset om undersøgelsen gennemføres med hjælp fra en privat eller på anden vis.

[Spørgsmål C: Om udlicitering af § 50-undersøgelser er i modstrid med intentionerne i Barnets Reform]

- Så er der det sidste spørgsmål, der er stillet – spørgsmål C. Og her er jeg lidt uklar på, hvad der menes.
- Spørgsmålet går på Barnets Reform og den aftale, vi indgik om, at de eksisterende regler om udveksling af følsomme oplysninger skal ændres, så myndighedspersoner får bedre mulighed for at tale sammen om et barn, de har en bekymring for. Ligesom man gør med SSP-modellen. Som jeg forstår spørgsmålet, går det på, om eventuelle private aktører i forhold til

§ 50-undersøgelser så ikke vil være omfattet af disse regelændringer.

- Sagen er bare, at vi i forhold til de regelændringer, der følger af Barnets Reform, er et helt andet sted i sagsforløbet end ved § 50-undersøgelserne. Regelændringerne i forlængelse af Barnets Reform omhandler fagfolks muligheder for at drøfte bekymringer for et barn eller en familie tværfagligt, inden der er rejst en sag i kommunen.
- En § 50-undersøgelse iværksættes derimod først, når kommunen er blevet bekendt med barnet og har truffet beslutning om, at der skal iværksættes en undersøgelse af barnets og familiens forhold.
- Så nej, jeg kan slet ikke se, at inddragelse af private i § 50-undersøgelser kan stride i mod aftalen om Barnets Reform.

[Afslutning: Inddragelse af private ændrer ikke på retsstilling eller kommunens ansvar]

- Så samlet set ændrer inddragelse af private aktører hverken på borgernes retsstilling i forhold til servicelovens regler eller på, at det altid er den kommunale forvaltning, som skal varetage myndighedsopgaverne, og som har ansvar for at lovgivningen overholdes.